

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 1

Fastställande av föredragningslista

Ordföranden läste upp föredragningslistan för dagens sammanträde.

Ärende punkt 6 " - omläggning av skog" och
punkt 7 " - omläggning av skog" skiftar plats.

Ordföranden frågade om det förelåg jäv vid något ärende. Jörgen Eriksson (KiM) anmälde jäv avseende punkt 6, sedermera punkt 7 (§ 7) " - omläggning av skog".

Föredragningslistan fastställdes.

DMEN § 2

Justerare

Till justerare valdes Kerstin Fredriksson (S).

Tid: Digitalt via VismaSign 2024-02-28.

DMEN § 3

Föregående protokoll

Ingen erinran. Godkänns.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 4

Redovisning av delegationsbeslut

Delegationsbeslut för perioden 2023-11-29 – 2024-02-09 redovisas enligt bilaga.

Separat redovisas ordförandens delegation, beslut om yttrande Dnr 2023/2047.NAT

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

DMEN § 5

Information om Teåkersälven

Miljöstrateg Martin Odalgård informerade om statusen på Teåkersälven. Under 2017 fick kontoret in ett larm om ett vitt, mjölkigt utsläpp och döda flodpärlmusslor utanför Bäckefors avloppsreningsverk. Den kunskap vi har idag pekar på att det inte var någon närliggande verksamhet som orsakade musslornas död, utan att det troligtvis var ett flertal naturliga orsaker som gemensamt gav upphov till problemen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 6

Föreläggande om försiktighetsåtgärder inom fastigheten i Mellerud kommun

Dalshands miljö- och energinämnds beslut

Dalshands miljö- och energinämnd beslutar att förelägga verksamhetsutövare , personnummer , på fastigheten i Melleruds kommun, att i samband med omläggning av skog till åkermark vidta följande försiktighetsåtgärder:

- Samtliga åtgärder ska genomföras i enlighet med vad som anges i anmälan och vad som i övrigt uppgivits under handläggningens gång.
- Åtgärder för att undvika erosion och jordflykt ska vidtas.
- Tidpunkt för täckdikning samt eventuella grävarbeten ska väljas så att gynnsamma förhållanden avseende markfuktighet råder och risken för erosion och jordflykt minimeras.
- Strukturkalkning av totalt 11 ha åkermark inom samma delavrinningsområde ska ske senast samma säsong som omläggningen av det mindre skiftet genomförs.
- Tidpunkt för genomförande av strukturkalkning ska väljas så att åtgärden får största möjliga effekt avseende minskat läckage av fosfor. Samtliga fukt-, temperatur och eventuellt andra kända faktorer som bedöms väsentliga för ett lyckat resultat ska beaktas vid val av tidpunkt. Jordbruksverkets råd för strukturkalkning ska följas.
- Vidare beslutar miljö- och energinämnden att upphäva tidigare beslut om förbud daterat 2023-06-08 i samma ärende.

Bakgrund

Beslutspunkterna ovan är med ett undantag desamma som i det beslut i samma ärende som nämnden fattade 2023-06-08. Ändring har skett i den 4:e punkten. I denna punkt angavs i tidigare beslut:

"Strukturkalkning av samtlig åkermark enligt komplettering (19 ha) samt tillskapad åkermark (3,5 ha) ska ske senast samma säsong som omläggningen av det mindre skiftet genomförs." Arealen, sammanlagt 22,5 ha, baserade sig på VU:s eget förslag till åtagande och skulle innebära en överkompensation; Åtgärden (omläggning av skog till åkermark) beräknades leda till en ökning av fosforläckage till recipienten med sammanlagt drygt 4,24 kg/år, medan kompensationsåtgärden (strukturkalkning av 22,5 ha) beräknas leda till en minskning om 8,91 kg/år.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 6

I dialog med VU har denne åtagit sig att strukturkalka åkermark med en sammanlagd yta om ca 22,5 ha. Enligt samma sätt att beräkna fosforläckage som tidigare tillämpats, så krävs, för att kompensera för omläggning av 3,5 ha skog till åkermark, att ca 11 ha strukturkalkas. DMEK ser givetvis positivt på att större ytor strukturkalkas än vad som krävs för att kompensera för åtgärden. Dock har DMEK beslutat att inte ställa krav på någon överkompensation.

Kommunicering

Verksamhetsutövaren har fått förslag till beslut daterat 2024-01-09 för kännedom och möjlighet till yttrande. Verksamhetsutövaren har inte inkommit med några synpunkter.

Skäl till beslut

Enligt 5 kap. 4 § Miljöbalken (MB) gäller det så kallade ickeförsämringskravet, vilket innebär att en myndighet eller en kommun inte får tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm. Systemet med MKN är en bärande del i implementeringen av EU:s vattendirektiv i svensk lag. Mot bakgrund av detta har DMEK fört en dialog med VU avseende försiktighetsmått som bedöms leda till en minskning av fosforläckage som motsvarar den teoretiska ökningen av det samma som omläggning av skog till åker bedöms ge.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Tillsynsmyndigheten har, i och med denna paragraf, möjlighet att förelägga om erforderliga försiktighetsmått som krävs för att undvika olägenheter för miljön.

Enligt 2 kap. 7 § MB gäller kraven i 3 § i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 6

Strukturkalkning är sedan länge en beprövad metod, i första hand för att förbättra avkastningen från jordbruket, men som också visat sig vara ett mycket kostnadseffektivt sätt att minska näringsläckaget från behandlade marker. Ett minskat näringsläckage och förbättrade förutsättningar i övrigt för odling är givetvis positivt för verksamheten som sådan, men bidrar också till förbättrad vattenkvalitet och till förutsättningarna för av nå God status i enlighet med Vattendirektivets krav. DMEK anser sålunda att det inte kan anses orimligt att förelägga VU att vidta försiktighetsmått som motsvarar ökad miljöpåverkan.

Gällande bestämmelser

Miljöprövningsförordning (2013:251)

Kap 2.

Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion

4 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 1.30 gäller för uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.

Miljöbalken

Kap 2.

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

7 § Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 6

Kap. 5.

4 § En myndighet eller en kommun får inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm.

Kap. 26.

1 § Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska
1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Avgift

Miljö- och energinämnden tillämpar timavgift för handläggning av den här typen av ärende. Timtaxan uppgick 2023 till 1002 kronor/timme och till 2024 till 1075 kronor/timme och den ska betalas av verksamhetsutövaren. Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

Yrkande:

Jörgen Eriksson (KiM) yrkar på att punkt 2 i handläggarens förslag med lydelsen:

"Borttagande av stubbar på det område som avses omläggas från skog till åkermark ska ske genom stubbfräsning, vilket bedöms leda till mindre risk för erosion och jordflykt."

ska ändras till:

"Åtgärder för att undvika erosion och jordflykt ska vidtas".

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 6

Propositionsordning:

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget om ändring.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Länsstyrelsen** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Fastighetsägaren - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 7

Föreläggande om försiktighetsåtgärder inom fastigheten i Mellerud kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att förelägga verksamhetsutövare (VU), personnummer , på fastigheten i Melleruds kommun, att i samband med omläggning av skog till åkermark vidta följande försiktighetsåtgärder:

- Samtliga åtgärder ska genomföras i enlighet med vad som anges i anmälan och vad som i övrigt uppgivits under handläggningens gång.
- Åtgärder för att undvika erosion och jordflykt ska vidtas.
- Tidpunkt för täckdikning samt eventuella grävarbeten ska väljas så att gynnsamma förhållanden avseende markfuktighet råder och risken för erosion och jordflykt minimeras.
- Strukturkalkning av minst 9 ha åkermark ska ske senast den säsong som omläggning till åkermark genomförs, dock senast 2025-12-31
- Tidpunkt för genomförande av strukturkalkning ska väljas så att åtgärden får största möjliga effekt avseende minskat läckage av fosfor. Samtliga fukt-, temperatur och eventuellt andra kända faktorer som bedöms väsentliga för ett lyckat resultat, ska beaktas vid val av tidpunkt. Jordbruksverkets råd för strukturkalkning ska följas.

Jäv

Jörgen Eriksson (KIM) deltar ej i handläggning och beslut på grund av jäv.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Bakgrund

2023-04-24 inkom anmälan om omläggning av skogsmark till åkermark (för spannmålsodling) på fastigheten MELLERUD, till Dalslands Miljö- och energikontor (DMEK). Omläggningen avser 1,7 hektar, relativt ung skog, där toppbrott skett på en stor del av träden. Anmälan om avverkning har hanterats av Skogsstyrelsen.

Ytan som anmäls för omläggning till åkermark ligger i huvudsak inom delavrinningsområdet WA19392909, där den ekologiska statusen avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen ligger i den sämsta klassen, dvs dålig status. En mindre del av ytan, ca 0,2 ha, ligger inom delavrinningsområdet Mynnar i Dalbergsån, (WA59132816), vars status avseende samma kvalitetsfaktor bedömts som måttlig. Hela yta avses dock dräneras och dränagevatten kommer att ledas till det senare delavrinningsområdet, Mynnar i Dalbergsån, (WA59132816).

Enligt 9 kap 6 c § Miljöbalken (MB) får en anmälningspliktig verksamhet påbörjas tidigast sex veckor från det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat. Då DMEK bedömde att ärendet behövde kompletteras på flera punkter, beslutade förvaltningen om förlängning av handläggningstiden till 2023-08-01. 2023-07-07 inkom VU med kompletteringar där ett missförstånd förklarades: Området som ärendet berör ligger i huvudsak inom Lillåns delavrinningsområde, vilket innebar att DMEK:s tidiga beräkningar av belastning och MKN gällde för detta delavrinningsområde (dålig status), men det planerade dränaget planerades att mynna på en punkt som ligger inom delavrinningsområdet *Mynnar i Dalbergsån*, vilket innebär andra förutsättningar vad avser belastning och MKN (måttlig status). Även länsstyrelsens yttrande, som kom DMEK till handa 2023-05-24, baserades på detta felaktiga antagande.

2023-07-26 skickade DMEK en begäran om kompletteringar till VU. Kompletteringarna som efterfrågades var vilka arealer som avsågs strukturkalkas samt hur stora dessa var. 2023-08-02 kontaktade DMEK VU telefonledes och VU efterfrågade då om DMEK kunde komma ut till fastigheten och på plats gå igenom de kompletteringsåtgärder som efterfrågats. 2023-09-22 vidtog ansvarig handläggare platsbesök. Vid besöket gick VU igenom markkarteringar som låg till grund för dennes beslut om lämpliga val av arealer för strukturkalkning. Under 2024 avsågs 2 skiften om totalt 67 ha att kalkas, varav ett, om ca 25 ha, ligger inom det berörda delavrinningsområdet.

Beslutad miljökvalitetsnorm (MKN) för vattenförekomsten, till vilken området avvattnas, är satt till God ekologisk status 2039. Avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen från jordbruket gör Vattenmyndigheten för Västerhavet bedömningen att det mindre stränga kravet ska tillämpas, vilket innebär att fristen för att uppnå god status avseende denna kvalitetsfaktor är satt till 2033.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Jordbruket bedöms stå för en betydande påverkan vad avser tillförsel av näringsämnen. Medelvärdet för fosforhalten ligger på 54 µg fosfor per liter och bygger på 50 provtagningar under åren 2013 till 2017. Referenshalten är beräknad till 20,1 µg fosfor per liter. På uppdrag av Dalbergså-Holmsåns vattenvårdsförbund har SGS Analytics Sweden AB utfört recipientkontrollen i avrinningsområdena Dalbergsån respektive Holmsån. Undersökningarna år 2021 utfördes i enlighet med kontrollprogrammet daterat 2017-06-16 och visar på ett något lägre värde, 36 µg fosfor per liter.

Enligt SMHI:s GIS-underlag S-Hype är delavrinningsområdet i fråga 11,2 km², varav ca 82 % är jordbruksmark och ca 7 % skogsmark. Jordbruksmarken beräknas bidra till ett läckage om 1815 kg fosfor (P)/år till vattendraget, vilket ger

$$a, \quad 1815 \text{ (kg P/år)}/919,2 \text{ (ha)} = 1,97 \text{ (kg P/ha * år)}$$

Motsvarande beräkning för skogsmark är:

$$b, \quad 6 \text{ (kg P/år)}/813 \text{ (ha)} = 0,07 \text{ (kg P/ha * år)}$$

Omläggning av 1,7 ha skog till åker ger sålunda en beräknad ökning av fosfor enligt:

$$c, \quad (a - b) * 1,7 = 3,23 \text{ kg}$$

Som försiktighetsmått, i syfte att kompensera för den beräknade ökningen av fosforläckage som åtgärden innebär, har VU föreslagit strukturalkning. Strukturalkning innebär att lerjordar stabiliseras och fosfor, som till stor del är bundet till lerpartiklar, i större utsträckning hålls kvar. Det är många faktorer som påverkar utfallet av strukturalkning, bl a täckdikningens funktion, marktemperatur och markfuktighet vid tidpunkten för nedarbetning, men framför allt jordartens lerhalt. Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) har studerat och beskriver i en rapport beräkningsmodeller för tre av de 20 LEVA-områden som finns i Sverige idag, varav Lillån var ett av de specialstuderade områdena. DMEK har varit i kontakt med huvudförfattaren till rapporten, _____, för att få en expertbedömning av effekten av utfallet av en strukturalkning i just detta område. Förutsättningarna för att uppnå önskad effekt av kalkning bedöms som goda, främst då jordartens lerhalt är hög (30 – 40 %); förutsättningarna för delavrinningsområdet som detta berör är mycket likartade de för Lillån, med undantag för att lerhalten i detta område är ytterligare lite högre, vilket torde vara mer gynnsamt för en lyckad strukturalkning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Av tabell 5.25 i publikationen *Läckage av näringsämnen från svensk åkermark - Beräkningar av normalläckage av kväve och fosfor för 2019*, framgår att för läckageregion 5a, beräknas normalutlakningen till 1,32 kg P/ha och år (tabell 5.25) för jordar som domineras av silty clay loam (ler-silt) 2019. Vidare antas att 86% av vattnet går genom profilen (tabell 5.26) och att 83% av fosfor är partikulär (tabell 5.27). Den potentiella reducerade effekten av strukturkalkning beräknas då enligt:

$$d, \quad 1,32 * 0,87 * 0,83 * 0,3 \approx 0,3 \left(\frac{kg}{ha} * \text{år} \right)$$

bedömning är att en minskning av fosforläckaget med ca 30%, som ett genomsnitt för en 10-årsperiod, är sannolik vid rådande förhållanden och om åtgärden utförs i enlighet med rådande praxis.

$$e, \quad n (ha) * 1,32 * 0,3 = 3,23 \left(\frac{kg}{\text{år}} \right)$$

$$f, \quad n = 8,16 \text{ ha}$$

För att kompensera för den ökning av fosforläckage som omläggning av skogsmark till åkermark innebär, behöver uppskattningsvis drygt 8 ha åkermark strukturkalkas.

VU har planerat att under 2024 strukturkalka bl a ett skifte på 25 som ligger inom samma avrinningsområde.

Kommunicering

Verksamhetsutövaren har fått förslag till beslut daterat 2024-01-09 för kännedom och möjlighet till yttrande. Verksamhetsutövaren har inte inkommit med några synpunkter.

Skäl till beslut

Enligt 2 kap. 4 § Miljöprovsningsförordning (2013:251) råder anmälningssplikt C (till den kommunala nämnden) för uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion. Anmälan inkom till Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) 2023-04-24.

Enligt 5 kap. 4 § Miljöbalken (MB) gäller det så kallade ickeförsämringskravet, vilket innebär att en myndighet eller en kommun inte får tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Systemet med MKN är en bärande del i implementeringen av EU:s vattendirektiv i svensk lag. Mot bakgrund av detta har DMEK fört en dialog med VU avseende försiktighetsmått som bedöms leda till en minskning av fosforläckage som motsvarar den teoretiska ökningen av det samma som omläggning av skog till åker bedöms ge. DMEK har i ett motsvarande ärende varit i kontakt med sakkunnig expert _____, vid Sveriges Lantbruksuniversitet, på området fosforläckage, för hjälp med beräkningar.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttäta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Tillsynsmyndigheten har, i och med denna paragraf, möjlighet att förelägga om erforderliga försiktighetsmått som krävs för att undvika olägenheter för miljön.

Enligt 2 kap. 7 § MB gäller kraven i 3 § i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Strukturkalkning är sedan länge en beprövad metod, i första hand för att förbättra avkastningen från jordbruket, men som också visat sig vara ett mycket kostnadseffektivt sätt att minska näringsläckaget från behandlade marker. Ett minskat näringsläckage och förbättrade förutsättningar i övrigt för odling är givetvis positivt för verksamheten som sådan, men bidrar också till förbättrad vattenkvalitet och till förutsättningarna för av nå God status i enlighet med Vattendirektivets krav. DMEK anser sålunda att det inte kan anses orimligt att förelägga VU att vidta försiktighetsmått som motsvarar ökad miljöpåverkan.

I dialog med VU har framkommit att denne, även innan föreliggande ärende påbörjades, haft för avsikt att strukturkalka åkermark med en sammanlagd yta om ca 67 ha, varav ca 25 inom det avrinningsområdet som belastas vid genomförande av omläggning enligt detta ärende. DMEK ser givetvis positivt på att större ytor strukturkalkas än vad som krävs för att kompensera för den ökningen som omläggningen av skog till åkermark beräknas medföra. Dock har DMEK beslutat att inte ställa krav på någon överkompensation.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Gällande bestämmelser

Miljöprövningsförordning (2013:251)

Kap 2.

Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion

4 § Anmälningsskyldighet C och verksamhetskod 1.30 gäller för uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.

Miljöbalken

Kap 2.

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

7 § Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om en totalförsvarsverksamhet eller en åtgärd som behövs för totalförsvaret, ska vid avvägningen hänsyn tas även till detta förhållande.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Kap. 5.

4 § En myndighet eller en kommun får inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Kap. 26.

1 § Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Avgift

Miljö- och energinämnden tillämpar timavgift för handläggning av den här typen av ärende. Timtaxan uppgår 2023 till 1002 kronor/timme och fr o m 2024 till 1075 och den ska betalas av verksamhetsutövaren.

Avgiften tas ut med stöd av kommunfullmäktiges beslutade taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

Yrkande:

Daniel Svensson (SD) yrkar på att punkt 2 i handläggarens förslag med lydelsen:

"Borttagande av stubbar på det område som avses omläggas från skog till åkermark ska ske genom stubbfräsning, vilket bedöms leda till mindre risk för erosion och jordflykt."

ska ändras till:

"Åtgärder för att undvika erosion och jordflykt ska vidtas".

Propositionsordning:

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget om ändring.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 7

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Länsstyrelsen** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Fastighetsägaren - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 8

Dnr 2023/2052.PLA

Yttrande: ytterligare steg för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att yttra sig enligt följande:

- Ändrad användning av mark i närhet av känsliga ytvatten riskerar att leda till att förutsättningarna för att nå beslutade miljö kvalitetsnormer äventyras. Därför bör anmälningsplikt föreskrivas för samtliga åtgärder som nu träffas av 2 kap. 4 § Miljöprövningsförordningen och där marken som avses omläggas ligger i nära anslutning till ytvatten, även om arealen som åtgärden avser är mindre än 5000 m².
- Etablering av solcellsparker medför en miljöpåverkan och, i regel, en ändrad användning av jordbruks- och skogsmark. Mot bakgrund av detta bör denna typ av verksamhet omfattas av anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen.

Bakgrund

Dals-Eds kommun har fått en remiss gällande promemorian "Ytterligare steg för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet" från Klimat- och näringslivsdepartementet. Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) har getts i uppdrag att yttra sig på kommunens vägnar.

Europeiska kommissionen har framfört synpunkter på hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (MKB-direktivet) har genomförts i svensk rätt. I den remitterade promemorian presenteras förslag som syftar till att förbättra det svenska genomförandet av direktivet.

Förslagen innebär i huvudsak att vissa verksamheter och åtgärder ska anmälas till tillsynsmyndigheten, som ska göra en bedömning i frågan om huruvida verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ändringar föreslås i bland annat miljöbalken, förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, förordningen (1998:904) om anmälan för samråd och miljöprövningsförordningen (2013:251).

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 8

Anmälningsskyldighet införs för verksamheter och åtgärder som avser viss vattenförsörjning för jordbruk, avskogning, uppodling och nyplantering i syfte att ändra markanvändningen, viss omstrukturering av mark på landsbygden, uppförande av starkströmsluftledningar, uppförande av anläggning för transport av hetvatten och verksamhet som formar metall

med användning av sprängmedel. Det införs bestämmelser om att en anmälan ska innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma om den anmälda verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Den myndighet som bedömer om de verksamheter eller åtgärder som föreslås bli anmälningsskyldiga kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska redovisa sina slutsatser i ett beslut. Detsamma ska gälla för den myndighet som handlägger en anmälan om en vattenverksamhet. En anmälningsskyldig verksamhet eller åtgärd ska få påbörjas endast om tillsynsmyndigheten har bedömt att den inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om en anmälningsskyldig vattenverksamhet kan antas medföra sådan påverkan ska tillsynsmyndigheten förelägga den som har gjort anmälan att ansöka om tillstånd.

Ett nytt tillståndsförfarande som bland annat omfattar jord- och skogsbruksverksamheter införs där länsstyrelsen blir tillståndsansvarig myndighet. En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas för ett sådant tillstånd.

Det införs också bestämmelser om handläggningstiden för beslut om betydande miljöpåverkan och om hur tidsfristen för när en anmälningsskyldig verksamhet tidigast ska få påbörjas ska beräknas.

Förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2025.

Skäl till beslut

Miljö- och energikontorets (DMEK) erfarenhet är att omläggning av skog till åkermark sker i små steg, där ytan som omläggning avser ibland underskrider den minimiyta om 5 000 m² som anges i förslaget. Det är dock tydligt att åtgärden är ganska vanligt förekommande och det finns anledning att anta att det finns ett mörkertal, dvs att verksamhetsutövaren inte känner till att åtgärden är anmälningsskyldig i enlighet med Miljöprövningsförordningens 2 kap. 4 §. Det finns sålunda skäl att anta att den totala arealen skogsmark som årligen omläggs till åkermark är betydande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 8

Åtgärdstypen kan antas medföra negativ miljöpåverkan i flera avseenden, i synnerhet om området i fråga ligger i nära anslutning till ytvatten. Dels innebär beskogning att marken stabiliseras av trädens permanenta och mer djupgående rötter, jämfört med åkermark där årlig jordbearbetning kan förekomma, en aspekt med stark koppling till ökad risk för skred och klimatanpassning, dels innebär avskogning och omläggning till åkermark en negativ påverkan på yt- och grundvatten. Åkermark läcker väsentligt mer (upp till 30 gånger) näringsämnen än skogsmark och skogsmark som kalhuggs läcker upp till 30 % mer kvicksilver än obruten skog. Ökningen av läckage har stark koppling till snabbare grundvattenrörelser, samt ytlig avrinning vid nederbörd på bearbetade marker eller tidigare skogsmarker med omfattande körskador. Det kan inte hållas för osannolikt att ett stort antal ämnen följer samma mönster som för fosfor och kvicksilver och att omläggning från skog till åkermark därmed äventyrar förutsättningarna för att nå en lång rad miljökvalitetsnormer för ytvatten. DMEK menar därför att det finns skäl att anta ett starkt samband mellan påverkan på kemisk vattenkvalitet och typen av markanvändning, i synnerhet i nära anslutning till ytvattenförekomster.

I dagsläget ska all omläggning som träffas av 2 kap. 4 §, Miljöprövningsförordningen, utan krav på minsta yta, anmälas till kommunen. Detta ger prövningsmyndigheten möjlighet att förelägga om försiktighetsmått för att begränsa åtgärdens negativa påverkan på miljö, framförallt då vattenkvalitet. Vidare medger 5 kap. 4 §, Miljöbalken att prövningsmyndigheten helt kan förbjuda åtgärden om den kan antas äventyra en eller flera miljökvalitetsnormer. Mot bakgrund av vad som sägs ovan, samt mot bakgrund av att det inte finns något hinder för en stegvis omläggning av områden mindre än 5000 m², menar DMEK att det föreligger en uppenbar risk för att åtgärder, som i och med att den nedre gränsen om 5000 m² som föreslås för prövning, kan genomföras och därmed äventyra förutsättningarna för att nå god kemisk status i enlighet med EU:s direktiv för vatten.

Yrkande:

Christoffer Wallin (SD) yrkar på nedanstående tillägg i yttrandet:

" Etablering av solcellsparkar medför en miljöpåverkan och, i regel, en ändrad användning av jordbruks- och skogsmark. Mot bakgrund av detta bör denna typ av verksamhet omfattas av anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen."

Propositionsordning:

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget om tillägg.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Klimat- och näringslivsdepartementet

Dals-Eds kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 9

Begäran om utdömande av vite

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd begär utdömande av vite utifrån tidigare beslut DMEN 2023-03-23, § 28, som riktats mot
med personnummer
Begäran gäller ett vite på totalt 123 000 kronor.

Sökanden: Dalslands miljö- och energinämnd
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

Motpart:

Saken: Utdömande av vite enligt miljöbalken

Utdömande av vite begärs avseende fordon som inte transporterats bort inom sex månader efter delgivning av ovan nämnda beslut. Vitesbeloppet är 3000 kronor per fordon som omnämns i punktform nedan. Dessa fordon konstaterades vid inspektion den 8 november 2023 fortfarande stå utomhus på genomsläpplig mark på fastigheterna

1. Renault FL trafic, reg.nr
2. Citroen XM Turbo reg.nr
3. Ford escort 1971 reg.nr
4. Fordon, reg.nr
5. Kaross, reg.nr saknas, bifogad bild nr. 9 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
6. Ford escort 1600, reg.nr
7. Traktor Ferguson FE 35 Special, reg.nr
8. BMW 745 IA, reg.nr
9. Kaross, reg. nr saknas – Bifogad bild nr. 15 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
10. SAAB, reg.nr saknas – Bifogad bild nr. 18 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
11. Traktor Ferguson FE 35 STANDARD, reg.nr

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 9

12. Volvo traktor, reg.nr. saknas – Bifogad bild nr. 23 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
13. Volvo 744-885 GL, reg.nr .
14. Fordon reg.nr saknas – Bifogad bild nr 27 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
15. Lastbil Fiat Ducato, reg.nr
16. Fordon, reg.nr
17. Mercedes Benz 180, reg.nr
18. Fordon, reg.nr saknas – Bifogad bild nr 32 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
19. Volvo 855-516 SE 2,5 reg.nr
20. Fordon reg.nr
21. Fordon reg. nr saknas – Bifogad bild nr. 35 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
22. Volvo V70 1997, reg.nr
23. Traktor, reg.nr saknas – Bifogad bild nr. 38 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
24. Traktor reg.nr. saknas - Bifogad bild nr. 39 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
25. Toyota RAV 4, reg.nr
26. Fordon, reg.nr
27. Traktor, Volvo 3536, reg.nr
28. Fordon, reg.nr
29. Traktor, Ferguson TED, reg.nr
30. Fordon, reg. nr saknas, bifogad bild nr. 64 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
31. Husvagn reg. nr saknas – Bifogad bild nr 65 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
32. Dodge F30, reg. nr
33. Fordon, reg. nr .
34. Traktor reg. nr
35. Fordon reg. nr
36. Volvo 855-516 S, reg. nr
37. Traktor Nuffield 460, reg.nr
38. Lastbil, reg.nr saknas – Bifogad bild nr 84 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
39. Citroen reg. nr saknas – bifogad bild 85 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
40. Fordon, reg.nr saknas – Bifogad bild 86 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.
41. Ford reg. nr saknas – Bifogad bild 87 enligt beslut DMEN § 28, 2023-03-23.

**Totalt begärs, utifrån punkterna ovan, utdömande av vite på
123 000 kronor.**

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 9

Bakgrund

Tidigare beslut

Miljö- och energinämnden beslutade om föreläggande om åtgärder förenat med vite gällande uttjänta fordon och avfall på fastigheterna 2023-03-23. Borttransport av i beslutet angivna fordon skulle ha genomförts senast sex månader efter delgivning av beslutet. Fordon som avses finns dokumenterade i bildbilaga från inspektion på platsen 2022-11-09.

Delgivning

Vitesbeslutet delgavs fastighetsägaren den 4 maj 2023.

Ingen överklagan eller andra synpunkter har inkommit till Dalslands miljö- och energinämnd från fastighetsägaren efter delgivningen.

Uppföljande inspektion

Besök gjordes på fastigheten för uppföljning av åtgärder enligt beslutet den 8 november 2023. Fastighetsägarens son var närvarande vid besöket, liksom två handläggare från Dalslands miljö- och energikontor.

Vid besöket noterades att fordon främst hade tillkommit på platsen och att fordon till viss del flyttats runt på fastigheterna. Detta hade gjorts i syfte att underlätta borttransport vid försäljning enligt sonen.

Fotografering skedde av fordonen på plats och jämförelse har sedan gjorts med dokumentation från inspektionen 2022-11-09.

Skäl till beslut

De ovan nämnda fordon, för vilka begäran om utdömande av vite görs, är de fordon som utan tvekan kan identifieras i dokumentation från besöket 2022-11-09. Där förekommer de i bild och beskrivs i punktform vara de fordon som ska transporteras bort från platsen.

Fastighetsägaren har inte inkommit med information om att det funnits svårigheter att avyttra dessa fordon eller transportera dem bort från platsen.

Intrycket på plats är att fordon både tillkommit och flyttats. I tidigare inkomna skrivelse och vid mötet med sonen så beskrivs familjen vara vana samlare och handlare med bilar. Därav bör möjlighet och kunskap finnas kring hur de i beslut nämnda bilarna skulle kunna transporteras bort från fastigheterna.

Fastighetsägaren bör, i egenskap av sitt ägande av fastigheterna och fordon, samt sitt boende på fastigheten anses ha haft råddighet och möjlighet att genomföra eller beställa borttransport av fordonen alternativt försäljning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 9

Dalslands miljö- och energinämnd bedömer därför att det är skäligt att begära utdömning av vite avseende de fordon som trots föreläggande om vite fortsatt står uppställda på fastigheterna. Antalet fordon som går att identifiera via foton och beslut från inspektion i november 2022 uppgår till 41 stycken. Vitesbeloppet per angivet fordon som inte transporterats bort är 3000 kronor. Total vitessumma, för vilken utdömning begärs, är 123 000 kronor.

Gällande bestämmelser

Ansökan om utdömning av vite sker med stöd av 21 kap. 1 § Miljöbalken (1998:808), och 6 § lag 1985:206 om viten.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2024-02-22

Handläggarens förslag till beslut

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Tingsrätten** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Vänersborgs Tingsrätt, mark- och miljödomstolen
Fastighetsägaren - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 10

Dnr 2023/1224.MTI

Ansökan om utdömande av vite för WIPCO inom fastigheten STIGEN 6:7 i Färgelanda kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att återremittera ärendet till kontoret till nästa sammanträde.

Nämnden ger kontoret i uppdrag att ytterligare undersöka omständigheterna kring den borttransport av plast som, enligt uppgift, ska ske innan den 1 april 2024.

Bakgrund

Allmänt

Wipco AB har sedan 2007 bedrivit anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet på fastigheten Stigen 6:7 i Färgelanda kommun. De senaste åren har verksamheten främst utgjorts av insamling av plast, i syfte att återvinna plasten som råvara.

Under de 15 år som verksamheten bedrivits på platsen har ett flertal klagomål inkommit till Dalslands miljö- och energikontor gällande nedskräpning och spridning av plast kopplat till verksamheten.

Verksamhetsutövaren har under de senaste fem åren fått ett flertal inspektionsrapporter och beslut från tillsynsmyndigheten med krav på uppstädning av fastigheten.

Verksamhetsutövaren har uppgett att ingen ny plast har tagits emot på området sedan 2018.

Inspektion 2023-12-12

Miljö- och energikontoret gjorde ett besök på fastigheten tillsammans med en representant från verksamheten (VU) och fastighetsägaren 2023-12-12. Syftet var att följa upp om all plast inom fastigheten transporterats bort i enlighet med beslutspunkt 1 i beslut om föreläggande daterat 2023-09-21.

Vid besöket noterades att avfallsmängderna på platsen hade minskat. Det fanns dock fortfarande avfall kvar inom rödmarkerat område, bl.a. en stor hög med fiskenät invid dammen längst till väster på fastigheten. Fiskenäten har legat på platsen en längre tid och ligger ihoptrasslade i stora volymer. För att kunna återvinnas behöver de separeras i olika plastfraktioner.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 10

Det förekom även mindre högar med blandad plast som höll på att lastas i container inför borttransport till mottagare för brännbart avfall.

Längs med den västra kortsidan av den lagerhall som en gång brunnit står backar med sorterad plast. Dessa uppges vara avsedda att levereras till Novoplast.

Inkomna uppgifter efter besöket

2023-12-15, det datum då fastigheten enligt beslut ska vara uppstädad, inkom Wipco med ett e-postmeddelande som beskriver att Novoplast inte kommer att hämta något material före årsskiftet, dock att de siktar på att det ska ske senast den 1 april 2024.

Samma datum inkom ytterligare ett e-postmeddelande som sammanfattade situationen där det beskrivs att potentiella kunder finns för de cirka 80 ton fiskenät som ska finnas kvar. Förhoppningen är att 20 ton av dessa ska kunna lastas och levereras i slutet av januari 2024. I mailet beskrivs även att VU önskar att föreläggandet förenat med vite ska upphävas och att nivån på vitesbeloppen är sådana att det vid ett utdömande skulle kunna innebära en konkurs för verksamheten.

Enligt verksamhetens årsredovisning för 2022 så hade de då en omsättning och ekonomiska tillgångar i bolaget som med marginal överskrider vitesbeloppet.

Skäl till beslut

Dalslands miljö- och energikontor bedömer att punkt 1 enligt beslut DMEN 2023-09-21, § 70 har överträtts. Detta har bekräftats genom en inspektion på plats och uppgifter som inkommit från verksamheten.

Inspektion på plats gjordes två dagar innan uppstädning skulle ha utförts. På plats fanns då fortfarande ansenliga mängder avfall. Uppgifter framkom på plats att allt avfall inte skulle vara borttransporterat den 15 december 2023. Detta på grund av att det ännu inte fanns mottagare för avfallet och att det behöver bearbetas genom separering och sortering innan borttransport.

Den dokumentation som inkommer via e-post 15 december 2023 beskriver också att borttransport planeras först under början av 2024. Detta beroende på hur etableringen av mottagande anläggningar fortlöper. Det bedöms därmed finnas en del osäkerhet i den faktiska möjligheten att lämna avfall inom de tidsperioder som anges.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 10

Verksamheten beskriver att ett utdömande av vite riskerar att sätta bolaget i konkurs. Utifrån redovisade uppgifter kommer kvarvarande material överlämnas kostnadsfritt till mottagare som då kommer att stå för fraktkostnaden. Därmed bedöms verksamheten inte ha några större kvarvarande utgifter för det omhändertagande av avfall som kvarstår. Utifrån årsredovisning för 2022 så bedöms inte verksamhetens ekonomi påverka Dalslands miljö- och energikontors bedömning att ansöka om utdömande av vite enligt punkt 1.

Gällande bestämmelser

Enligt 2 kap. 2,3 och 5 §, 5 kap 5a § samt 26 kap. 9 och 14 § Miljöbalken (1998:808) samt 2 och 3 § lag (1985:206) om viten.

Yrkande:

Kerstin Fredriksson (S) yrkar på en återremiss av ärendet till nästa sammanträde.

Propositionsordning:

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget om återremiss till kontoret.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 11

Dnr 2023/1596.HSK

Beslut om föreläggande om åtgärder gällande städning på skolor och förskolor i Melleruds kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd förelägger Kommunstyrelsen i Melleruds kommun, med org.nummer: 212000-1488 att senast 2024-06-30 vidta de åtgärder som avses för att avhjälpa de återkommande brister avseende städningen som noterats vid tillsynen av kommunens skolor och förskolor under perioden 2016-2023. Detta innefattar:

- tillse att städrutinerna är implementerade hos personalen,
- tillse att städningen regelbundet följs upp och utvärderas för att säkerställa att rutinerna och metoderna ger ett bra resultat. Resultaten från uppföljningen och utvärderingen bör dokumenteras.

Bakgrund

Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har under perioden 2016 - 2023 genomfört anmälda och oanmälda inspektioner avseende städningen i kommunens skolor och förskolor. Olika typer av brister har noterats i de olika verksamheterna. Nämnas kan bristfällig städning, ofullständiga skriftliga rutiner, städfrekvenser som avviker från Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning (FoHMFS 2014:19), oklar ansvarsfördelning mellan lokalvårdare och pedagogisk personal, otillräcklig implementering av städrutiner hos pedagogisk personal samt bristande rutiner för uppföljning av hur städningen fungerar.

DMEK har under den aktuella perioden förelagt ett antal skolor och förskolor om att vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som har noterats samt fört en dialog med de pedagoger och lokalvården som arbetar i verksamheterna. Brister kvarstår dock i ett flertal verksamheter, även om dess omfattning och art varierar mellan de olika enheterna.

Kommunicering

Dalslands miljö- och energikontor gav Melleruds kommun tillfälle att yttra sig i ärendet i en tjänsteskrivelse daterat 2023-10-11. Den 26 oktober 2023 inkom svar på tjänsteskrivelsen med tillhörande bilagor. Bilagorna innehöll uppgifter kring städrutiner för lokalvården och den pedagogiska personalen. Den 17 januari 2024 hade DMEK ett digitalt möte med (lokalvårdschef), (rektor) och (skolchef) där det inskickade materialet diskuterades.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 11

Skäl till beslut

Kvaliteten på den städning som lokalvården utför är direkt beroende av att städbarheten är god och att alla ytor är lättillgängliga. Skolor och förskolor städas huvudsakligen under samma tid som kärnverksamheten pågår, varför det är viktigt att det finns ett väl fungerande samspel mellan pedagogisk personal och lokalvårdare för att städningen ska kunna utföras på ett bra sätt. Exempel på detta är att den pedagogiska personalen/eleverna på skolor ställer upp stolarna i klassrummen innan städning eller att den pedagogiska personalen på förskolor ser till att skor, kläder, leksaker, mattor m.m. är bortplockade innan städning av golvytor. Dalslands miljö- och energikontor har vid upprepade tillfällen noterat tecken på att detta samspel inte fungerar optimalt i vissa verksamheter och att rutiner inte är implementerade hos personalen, vilket ofta resulterar i en sämre städning, eftersom varken personalen eller lokalvården inte vet vems uppgift det är. Det är därför mycket viktigt att upprätthålla en löpande dialog mellan lokalvårdare och pedagoger hur man kan samverka på bästa sätt.

Det är också viktigt med ett fungerande samarbete mellan rektor och lokalvårdschef gällande städningen i lokalerna och dess inredning samt utrustning. DMEK rekommenderar regelbundna möten mellan ansvariga från lokalvårdsenheten och den pedagogiska enheten samt medarbetare från respektive enhet där de kan diskutera problem/otydigheter, skapa tydliga rutiner och eventuella förbättringar. Städ rutiner/städningen ska utformas efter belastningen, dvs det ska vara ett levande dokument.

Allt sammantaget bedömer DMEK att kommunen behöver vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att den städning och rengöring som utförs i kommunens skolor och förskolor minimerar riskerna för smittspridning och säkerställer en god inomhusmiljö för alla som vistas stadigvarande i lokalerna samt att städrutinerna följs upp och blir implementerade hos personalen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 11

Allmän information

Damm

Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Studier om damm och hälsa i skolor visar att elever med astma och pälsdjursallergi i klasser med många kattägare, eller mer kattallergen får mer besvär, ökad bronkiell hyperreaktivitet, nedsatt lungfunktion och ökat medicinbehov, barn med atopi hade mer besvär i skolor med mycket damm. Bristfällig städning misstänks bidra till förekomsten av så kallat sjuka hussymtom, t.ex. slemhinneirritation och allmän trötthet. Städningens betydelse är viktig ur hygiensynpunkt. Hög hygienisk standard ska eftersträvas för att minska risken för smittspridning och dålig luftkvalitet.

Damm inomhus kan innehålla en mängd olika ämnen, t.ex. bakterier, virus, pollen mögelsporer, kvalster, pälsdjursallergen, födoämnesrester samt textil och mineralullsfiber som kan påverka hälsan negativt. Damm är också bärare av en rad kemikalier och t.ex. ökar avgången av ftalater från PVC-mattor med mängden damm i lokalen. Kemiska ämnen kan också finnas bundna i partiklar, exempelvis hormonstörande ämnen som mjukgörare i plaster och flamskyddsmedel från elektronik och textilier.

Städningen bidrar till att olika föroreningar som kan påverka luftkvaliteten förs bort eller minskas. Partiklarna virvlar i luften vid aktivitet och faller sedan ned på ytor och blir damm. Vid bristfällig städning kan det virvla upp mer damm än normalt när lokalerna används.

Smittskydd

Risken att barn drabbas av infektioner påverkas av faktorer som damm och dålig luftkvalitet. I skolor där elever vistas finns en risk för smittspridning. Det kan vara allt ifrån enkla förkylningar till svår magsjuka. Detta bland annat genom att bakterier och virus fastnar på föremål och andra ytor i skol- och förskolemiljön. Virus kan orsaka sjukdom genom att personer kommer i kontakt med viruset. Ibland räcker det med en liten mängd för att smitta ska spridas. En rätt utförd städning förebygger smittspridning, och risken för olägenhet i form av infektioner minskar. Skol- och förskoleverksamheter har ökad risk för smittspridning pga. att många personer befinner sig på en liten yta. Därför måste det finnas rutiner som säkerställer inomhusmiljön så att dessa risker kan förebyggas och minskas. Av Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet framgår att städningen bör dimensioneras efter verksamheten och belastningen i lokalerna. Det innebär att lokaler som används stadigvarande behöver städas dagligen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 11

Städningen är en viktig del av smittskyddet för en skola och förskola och därför är det rimligt att upprätta rutiner för regelbunden utvärdering, kontroll och undersökning av risker i verksamheten.

Egenkontroll

Skol- och förskoleverksamhet har enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (1998:901) även ett utökat krav på dokumentation av sin egenkontroll. Den ska bland annat innehålla en dokumenterad ansvarsfördelning för till exempel städning med rutiner om undersökning, uppföljning, utvärdering och kontroll. Enligt miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll ligger ansvaret för egenkontrollen hos den som driver skola eller förskola. Vidare bedömer DMEK att det är nödvändigt att översynen dokumenteras. Dokumentationen utgör ett underlag vid det fortsatta egenkontrollarbetet inom verksamheten.

Städningen är viktig i skolor och förskolor för att upprätthålla en bra inomhusmiljö, en god hygien och för att undvika smittspridning. Forskningsstudier har visat samband mellan hälsoproblem som allergi, hos både barn och personal, och förekomsten av damm i skolan. I Socialstyrelsens rapport *Allergi i skola och förskola 2013* beskrivs bland annat att inomhusmiljön i skolor skiljer sig från de flesta inomhusmiljöer genom att antalet personer per ytenhet är större, vilket medför ett särskilt behov av ventilation och städning.

Även i rapporten "Barns miljö och hälsa i Västra Götaland 2021" redovisas det resultat från Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät 2019 som visar att det finns en koppling mellan bristfällig inomhusmiljö och trötthetsbesvär. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning ger vägledning till DMEKs bedömning och grundar sig i forskning kring städning samt hur det påverkar inomhusmiljön i skolan.

Gällande bestämmelser

Enligt 2 kap 1 § ska verksamhetsutövaren kunna visa att miljöbalkens regler följs. Verksamhetsutövaren ska också enligt 2 kap 2 § miljöbalken ha tillräckligt med kunskap för att skydda människors hälsa mot olägenhet. Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver verksamhet arbeta för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

En olägenhet för människors hälsa är en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller tillfällig, enligt 9 kapitel 3 § miljöbalken.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 11

Enligt 9 kapitel 9 § miljöbalken ska lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Som verksamhetsutövare är det Kommunstyrelsen som ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Miljönämnden får enligt 26 kapitlet 9 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta om de föreläggande och förbud som behövs för att miljöbalken och föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Miljönämnden får också förelägga den som bedriver verksamhet som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att lämna de uppgifter och handlingar tills oss som behövs för tillsynen, enligt 26 kapitlet 21 § miljöbalken.

Enligt 6 § förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (1998:901) ska verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt, resultatet ska dokumenteras.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Länsstyrelsen** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Melleruds kommun - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 12

Dnr 2023/1597.HSK

**Beslut om föreläggande om åtgärder gällande
städning på skolor och förskolor i Bengtsfors
kommun****Dalslands miljö- och energinämnds beslut**

Dalslands miljö- och energinämnd förelägger Kommunstyrelsen i Bengtsfors kommun, med org.nummer: 212000-1470 att senast 2024-06-30 vidta de åtgärder som avses för att avhjälpa de återkommande brister avseende städningen som noterats vid tillsynen av kommunens skolor och förskolor under perioden 2016-2023. Detta innefattar:

- tillse att städrutinerna är implementerade hos personalen,
- tillse att städningen regelbundet följs upp och utvärderas för att säkerställa att rutinerna och metoderna ger ett bra resultat. Resultaten från uppföljningen och utvärderingen bör dokumenteras.

Bakgrund

Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har under perioden 2016 - 2023 genomfört anmälda och oanmälda inspektioner avseende städningen i kommunens skolor och förskolor. Olika typer av brister har noterats i de olika verksamheterna. Nämnas kan bristfällig städning, ofullständiga skriftliga rutiner, städfrekvenser som avviker från Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning (FoHMFS 2014:19), oklar ansvarsfördelning mellan lokalvårdare och pedagogisk personal, otillräcklig implementering av städrutiner hos pedagogisk personal samt bristande rutiner för uppföljning av hur städningen fungerar.

DMEK har under den aktuella perioden förelagt ett antal skolor och förskolor om att vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som har noterats samt fört en dialog med de pedagoger och lokalvården som arbetar i verksamheterna. Brister kvarstår dock i ett flertal verksamheter, även om dess omfattning och art varierar mellan de olika enheterna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 12

Kommunicering

Dalslands miljö- och energikontor gav Bengtsfors kommun tillfälle att yttra sig i ärendet i en tjänsteskrivelse daterat 2023-10-11. Den 13 oktober 2023 inkom synpunkter på tjänsteskrivelsen som besvarades av DMEK den 23 oktober 2023. Den 27 oktober 2023 inkom svar på tjänsteskrivelsen med tillhörande bilagor. Bilagorna innehöll uppgifter kring städrutiner för lokalvården och den pedagogiska personalen. Den 24 januari 2024 hade DMEK ett fysiskt möte med (lokalvårdschef) och (samordnare för alla rektorer) där det inskickade materialet diskuterades.

Skäl till beslut

Kvaliteten på den städning som lokalvården utför är direkt beroende av att städbarheten är god och att alla ytor är lättillgängliga. Skolor och förskolor städas huvudsakligen under samma tid som kärnverksamheten pågår, varför det är viktigt att det finns ett väl fungerande samspel mellan pedagogisk personal och lokalvårdare för att städningen ska kunna utföras på ett bra sätt. Exempel på detta är att den pedagogiska personalen/eleverna på skolor ställer upp stolarna i klassrummen innan städning eller att den pedagogiska personalen på förskolor ser till att skor, kläder, leksaker, mattor m.m. är bortplockade innan städning av golvytor. Dalslands miljö- och energikontor har vid upprepade tillfällen noterat tecken på att detta samspel inte fungerar optimalt i vissa verksamheter och att rutiner inte är implementerade hos personalen, vilket ofta resulterar i en sämre städning, eftersom varken personalen eller lokalvården inte vet vems uppgift det är. Det är därför mycket viktigt att upprätthålla en löpande dialog mellan lokalvårdare och pedagoger hur man kan samverka på bästa sätt.

Det är också viktigt med ett fungerande samarbete mellan rektor och lokalvårdschef gällande städningen i lokalerna och dess inredning samt utrustning. DMEK rekommenderar regelbundna möten mellan ansvariga från lokalvårdsenheten och den pedagogiska enheten samt medarbetare från respektive enhet där de kan diskutera problem/otydigheter, skapa tydliga rutiner och eventuella förbättringar. Städ rutiner/städningen ska utformas efter belastningen, dvs det ska vara ett levande dokument.

Allt sammantaget bedömer DMEK att kommunen behöver vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att den städning och rengöring som utförs i kommunens skolor och förskolor minimerar riskerna för smittspridning och säkerställer en god inomhusmiljö för alla som vistas stadigvarande i lokalerna samt att städrutinerna följs upp och blir implementerade hos personalen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 12

Allmän information Damm

Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Studier om damm och hälsa i skolor visar att elever med astma och pälsdjursallergi i klasser med många kattägare, eller mer kattallergen får mer besvär, ökad bronkiell hyperreaktivitet, nedsatt lungfunktion och ökat medicinbehov, barn med atopi hade mer besvär i skolor med mycket damm. Bristfällig städning misstänks bidra till förekomsten av så kallat sjuka hussyntom, t.ex. slemhinneirritation och allmän trötthet. Städningens betydelse är viktig ur hygiensynpunkt. Hög hygienisk standard ska eftersträvas för att minska risken för smittspridning och dålig luftkvalitet.

Damm inomhus kan innehålla en mängd olika ämnen, t.ex. bakterier, virus, pollen mögelsporer, kvalster, pälsdjursallergen, födoämnesrester samt textil och mineralullsfiber som kan påverka hälsan negativt. Damm är också bärare av en rad kemikalier och t.ex. ökar avgången av ftalater från PVC-mattor med mängden damm i lokalen. Kemiska ämnen kan också finnas bundna i partiklar, exempelvis hormonstörande ämnen som mjukgörare i plaster och flamskyddsmedel från elektronik och textilier.

Städningen bidrar till att olika föroreningar som kan påverka luftkvaliteten förs bort eller minskas. Partiklarna virvlar i luften vid aktivitet och faller sedan ned på ytor och blir damm. Vid bristfällig städning kan det virvla upp mer damm än normalt när lokalerna används.

Smittskydd

Risken att barn drabbas av infektioner påverkas av faktorer som damm och dålig luftkvalitet. I skolor där elever vistas finns en risk för smittspridning. Det kan vara allt ifrån enkla förkylningar till svår magsjuka. Detta bland annat genom att bakterier och virus fastnar på föremål och andra ytor i skol- och förskolemiljön. Virus kan orsaka sjukdom genom att personer kommer i kontakt med viruset. Ibland räcker det med en liten mängd för att smitta ska spridas. En rätt utförd städning förebygger smittspridning, och risken för olägenhet i form av infektioner minskar. Skol- och förskoleverksamheter har ökad risk för smittspridning pga. att många personer befinner sig på en liten yta. Därför måste det finnas rutiner som säkerställer inomhusmiljön så att dessa risker kan förebyggas och minskas. Av Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet framgår att städningen bör dimensioneras efter verksamheten och belastningen i lokalerna. Det innebär att lokaler som används stadigvarande behöver städas dagligen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 12

Städningen är en viktig del av smittskyddet för en skola och förskola och därför är det rimligt att upprätta rutiner för regelbunden utvärdering, kontroll och undersökning av risker i verksamheten.

Egenkontroll

Skol- och förskoleverksamhet har enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (1998:901) även ett utökat krav på dokumentation av sin egenkontroll. Den ska bland annat innehålla en dokumenterad ansvarsfördelning för till exempel städning med rutiner om undersökning, uppföljning, utvärdering och kontroll. Enligt miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll ligger ansvaret för egenkontrollen hos den som driver skola eller förskola. Vidare bedömer DMEK att det är nödvändigt att översynen dokumenteras. Dokumentationen utgör ett underlag vid det fortsatta egenkontrollarbetet inom verksamheten.

Städningen är viktig i skolor och förskolor för att upprätthålla en bra inomhusmiljö, en god hygien och för att undvika smittspridning. Forskningsstudier har visat samband mellan hälsoproblem som allergi, hos både barn och personal, och förekomsten av damm i skolan. I Socialstyrelsens rapport *Allergi i skola och förskola 2013* beskrivs bland annat att inomhusmiljön i skolor skiljer sig från de flesta inomhusmiljöer genom att antalet personer per ytenhet är större, vilket medför ett särskilt behov av ventilation och städning.

Även i rapporten "Barns miljö och hälsa i Västra Götaland 2021" redovisas det resultat från Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät 2019 som visar att det finns en koppling mellan bristfällig inomhusmiljö och trötthetsbesvär. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning ger vägledning till DMEKs bedömning och grundar sig i forskning kring städning samt hur det påverkar inomhusmiljön i skolan.

Gällande bestämmelser

Enligt 2 kap 1 § ska verksamhetsutövaren kunna visa att miljöbalkens regler följs. Verksamhetsutövaren ska också enligt 2 kap 2 § miljöbalken ha tillräckligt med kunskap för att skydda människors hälsa mot olägenhet. Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver verksamhet arbeta för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

En olägenhet för människors hälsa är en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller tillfällig, enligt 9 kapitel 3 § miljöbalken.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 12

Enligt 9 kapitel 9§ miljöbalken ska lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Som verksamhetsutövare är det Kommunstyrelsen som ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.
Forts § 12

Miljönämnden får enligt 26 kapitlet 9 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta om de föreläggande och förbud som behövs för att miljöbalken och föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Miljönämnden får också förelägga den som bedriver verksamhet som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att lämna de uppgifter och handlingar tills oss som behövs för tillsynen, enligt 26 kapitlet 21 § miljöbalken.

Enligt 6 § förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (1998:901) ska verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt, resultatet ska dokumenteras.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Handläggarens förslag till beslut

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev **ställt till Länsstyrelsen** och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.

Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energiförbund
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Bengtsfors kommun - delgivning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 13

Dnr 2023/673.ADM

Uppföljning av internkontrollplan 2023

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd godkänner redovisningen av internkontrollen 2023.

Ärendet

Nämnden fastställde internkontrollplan för 2023, 2023-03-23 § 24. Internkontrollen 2023 har utförts i enlighet med planen:

Kompetensförsörjning/sårbar personalförsörjning, 2023-11-20 – 2023-12-07

Under de senaste åren har kontoret noterat ökade svårigheter att rekrytera kompetent personal på myndighetssidan. Detta problem delas av många kommuner runt om i landet och miljöchefsgruppen inom Fyrbodalen arbetar aktivt med frågan.

Åtgärder och analys

Under 2023 tecknades ett ramavtal med en leverantör som förmedlar handläggare på konsultbasis, vilket förväntas lösa eventuella behov av kompetensförstärkning på både kort och lite längre sikt.

För att säkra kompetensförsörjningen i det längre perspektivet är det viktigt att kontoret är en attraktiv arbetsplats som både attraherar nya medarbetare samtidigt som vi kan behålla och utveckla befintliga medarbetare. En sådan utveckling är möjlig om vi har en lönenivå som ligger i linje med omvärlden, att det finns goda möjligheter för medarbetarna att växa i sin yrkesroll samt att arbetsmiljön är god.

En grundförutsättning för att uppnå detta är att verksamheten har de ekonomiska resurser som krävs. Ägarkommunerna har aviserat att kommunernas driftbidrag inte kommer att räknas upp under innevarande år, utan kvarstår på 2020 års nivå. Detta sammantaget med att timtaxan i nuläget inte ligger i nivå med verksamhetens omkostnader, medför en risk att de ekonomiska incitamenten för att säkra upp kompetensförsörjningen är otillräckliga.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 13

**Förvaltningsmässiga risker kopplade till beslutsprocessen,
2023-03-23 – 2023-12-07**

Totalt har 36 ärenden granskats avseende ett flertal förvaltningsrättsliga aspekter. Granskningen har bland annat omfattat kontroll av att våra beslut innehåller information om hur beslutet kan överklagas, att beslutet riktats till rätt fysisk eller juridisk person samt att hänvisning finns till rätt lagrum.

Skrivelser och beslut i de aktuella ärendena har också granskats med avseende på dateringen av beslut/tjänsteskrivelser kontra dateringen i ärendehanteringssystemet Vision. Om datumen inte överensstämmer finns en risk att delegationsbeslut inte anmäls till nämnden.

Vid granskningen noterades följande:

- I samtliga beslut fanns korrekt information om hur beslutet kan överklagas.
- I samtliga beslut fanns hänvisning till rätt lagrum.
- Samtliga beslut riktades till rätt fysisk/juridisk person.
- I två beslut var det olika datum i beslutet och i Vision, vilket är en förbättring i förhållande till 2022 då denna brist noterades i sju fall. Bristen medför en risk att delegationsbeslut inte redovisas i delegationslistan till nämnden, se vidare kommentar under rubriken "*Delegationsfrågor (delegationsbeslut anmäls ej till nämnden)*".

Åtgärder och analys

Vid uppföljningen av interkontrollplanen 2022 noterades brister kopplade till beslutsprocessen. Med anledning av detta har ett flertal åtgärder vidtagits för att minska risken för att liknande brister uppstår igen, bl.a. har vissa mallar som används vid upprättande av beslut och tjänsteskrivelser uppdaterats. Uppföljningen av interkontrollplanen 2023 visar att detta arbete har haft avsedd effekt då färre brister har noterats.

**Delegationsfrågor (brister i följsamhet av
delegationsordningen), 2023-03-23 – 2023-12-07**

Nämnden har uttryckt en vilja att fatta beslut i samtliga anmälningsärenden rörande användning av avfallsmassor i anläggningsändamål även om delegationsordningen medger beslutsfattande av handläggare. Under den aktuella perioden har två anmälningsärenden rörande användning av avfallsmassor i anläggningsändamål inkommit till kontoret. I båda fallen har nämnden fattat beslut i ärendet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

Forts § 13

**Delegationsfrågor (delegationsbeslut anmäls ej till nämnden),
2023-03-23 – 2023-12-07**

De två fall där datumet i beslutet inte överensstämmer med det datum som angivits i ärendehanteringssystemet (se vidare kommentar under rubriken "Förvaltningsmässiga risker kopplade till beslutsprocessen" ovan) har kontrollerats mot de listor över fattade delegationsbeslut som redovisats för nämnden. Samtliga beslut där datumet på själva beslutet har varit ett annat än det som angivits i Vision har redovisats till nämnden.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2024-02-08

Förbunds-/miljö- och energichefens och biträdande miljöchefens förslag till beslut

---

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 14

Övriga frågor

Justering av delegationsordningen

Nämnden diskuterade möjligheten att delegera beslutanderätten i radonärenden kopplade till vite på 15 000 kronor till handläggare.

Biträdande miljöchef informerade om att det finns anledning att även komplettera delegationsordningen avseende ny lagstiftning kopplad till marknadskontroll och avfall.

Biträdande miljöchefen skriver fram en uppdaterad delegationsordning till nämndens sammanträde i maj.

Fördelningen av ansvaret för strandskyddsfrågor

Nämnden diskuterade fördelningen av ansvaret för strandskyddsfrågor. Ansvaret för dispensprövningar ligger idag på kommunernas byggenheter och Dalslands miljö- och energinämnd är ansvariga för tillsynen.

Beslut 2023/1152 Eds Pistolskytteklubb

De båda besluten i ärendet redovisades för nämnden.

Remisser

Biträdande miljöchefen informerade om remisser där nämnden, efter samråd mellan biträdande miljöchef och ordföranden, avstått från att yttra sig:

- Dnr 2116-1238, Ahlstrom Sweden AB. Kungörelse om yrkande om förlängd provtid för redovisning av utredningsvillkor U.6.1 om buller.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2024-02-22

DMEN § 15

Information

Organisation och personal/arbetsmiljö

Förbundschefen gav en allmän information om arbetet på kontoret.

Information från verksamheten

Skriftlig information förelåg.

Överklagade beslut

Biträdande miljöchefen informerade om status på överklagade beslut.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

IGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTE**

This document contains 42 pages before this page
Dokumentet inneholder 42 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 42 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 42 sider før denne side

Detta dokument innehåller 42 sidor före denna sida

ANDERS FORSDAHL

da1bd827-90b3-4fe9-91da-dec255d0bd9d - 2024-02-28 12:43:14 UTC +02:00
BankID / Freja eID - fd131159-2be8-4b20-b4c0-87c98af45508 - SE

KERSTIN KRISTINA M FREDRIKSSON

abba9508-7d35-434c-b744-b6211ebb7e99 - 2024-02-28 13:33:09 UTC +02:00
BankID / Freja eID - babdafda-47af-4dd9-ac67-340f5eefcd08 - SE

SUSANNE WESTIN

d9012ab3-41a1-4a73-8f98-5b23776b8763 - 2024-02-28 13:36:45 UTC +02:00
BankID / Freja eID - d3013ba6-310a-49ec-8c8d-35c6e1deb92c - SE

Authority to sign
representative
official

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende